

LITHUANIAN ASSOCIATION of TRANSPORT TRAINING ORGANIZATION

J. Basanavičiaus g. 23A, 36205 Panevėžys, tel. (8 45) 439 475, faks. (8 45) 433 721, el. p. info@lvria.lt, www.lvria.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 233421140

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2021-03-31 Nr. SD-3

DĖL LR VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARIŲ A. BAUROS, S. JOVAIŠOS, E. PUPINIO, K. BACVINKOS 2020 M. GEGUŽĖS 7 D. PASIŪLYMO, SEIMO NARIŲ A. PAPIRTIENĖS IR L. JONAIČIO 2020 M. GEGUŽĖS 12 D. PASIŪLYMO IR SEIMO ŠVIETIMO IR MOKSLO KOMITETO 2020 M. GEGUŽĖS 18 D. PASIŪLYMO DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO NR. VIII-2043 2, 9, 10, 14, 17, 22, 23, 27² STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 14¹ IR 14² STRAIPSNIAIS IR 2 PRIEDU ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII-P-4637“ PROJEKTO (toliau-projektas)

Lietuvos vairuotojų rengimo įstaigų asociacija (toliau – Asociacija) nepritaria Susisiekimo ministerijos parengtam projektui ir teikia savo pastabas su argumentais dėl projekto rengėjų pateiktų priežasčių (pridedama).

Asociacija prašo, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė nepritartų Susisiekimo ministerijos parengtam projektui, nes pateiktas projektas neatitinka Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2003/59/EB dėl tam tikrų kelių transporto priemonių kroviniams ir keleiviams vežti vairuotojų pradinės kvalifikacijos ir periodinio mokymo bei Lietuvos Respublikos teisės aktuose nurodytų nuostatų.

PRIDEDAMA. Suvestinė, 6 lapai.

Asociacijos prezidentas

Valentinas Masilionis

Suvestinė

DĖL LRV nutarimo „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARIŲ A. BAUROS, S. JOVAIŠOS, E. PUPINIO, K. BACVINKOS 2020 M. GEGUŽĖS 7 D. PASIŪLYMO, SEIMO NARIŲ A. PAPIRTIENĖS IR L. JONAIČIO 2020 M. GEGUŽĖS 12 D. PASIŪLYMO IR SEIMO ŠVIETIMO IR MOKSLO KOMITETO 2020 M. GEGUŽĖS 18 D. PASIŪLYMO DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO NR. VIII-2043 2, 9, 10, 14, 17, 22, 23, 27² STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 14¹ IR 14² STRAIPSNIAIS IR 2 PRIEDU ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII P-4637“ projekto (toliau-projektas)

SM projekto nuostatos	Asociacijos pastabos ir argumentai į SM projekto nuostatas
<p>1.1. Siekiant spręsti darbo rinkos ir krovinių ir keleivių vežimo srities problemas, vertinant pasikeitusių švietimo srities teisės aktų nuostatas, taip pat atsižvelgiant į 2003 m. liepos 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2003/59/EB dėl tam tikrų kelių transporto priemonių kroviniams ir keleiviams vežti vairuotojų pradinės kvalifikacijos ir periodinio mokymo, iš dalies keičiančioje Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3820/85 ir Tarybos direktyvą 91/439/EEB bei panaikinančioje Tarybos direktyvą 76/914/EEB, numatytą mokymo turinį, apimtį ir esmę, Įstatymo projekto rengimo ir derinimo su suinteresuotomis institucijomis (tarp jų Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija ir Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centru) metu nuspręsta, kad C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE kategorijų motorinių transporto priemonių, jų junginių su priekabomis vairuotojų, ketinančių verstis ir besiverčiančių komerciniu krovinių arba keleivių vežimu, mokymą (toliau – profesionalių vairuotojų mokymas) nacionalinėje teisėje tikslinga laikyti ne vairuotojo kvalifikacija, bet vairuotojo kompetencija. Tokia pozicija atitinka Direktyvos 2003/59/EB nuostatas ir leistų profesionalių vairuotojų mokymą labiau pritaikyti prie darbo rinkos poreikių. Direktyvos 2003/59/EB tekste anglų kalba vartojama ir kvalifikacijos, ir kompetencijos sąvoka (pavyzdžiui, angl. <i>Certificate of Professional Competence</i> (CPC), tačiau Direktyva 2003/59/EB nereikalauja, kad joje reglamentuojamas profesionalių vairuotojų mokymas būtų laikomas profesiniu mokymu, neįpareigoja Europos Sąjungos valstybių narių taikyti konkretų mokymo formatą, bet akcentuoja minimalų žinių lygį. Direktyva 2003/59/EB, kaip nurodoma jos aiškinamajame memorandume, suteikia valstybėms narėms galimybę labai lanksčiai spręsti, kaip įgyvendinti direktyvą, pavyzdžiui, tai</p>	<p>Pagal direktyvą 2003/59/EB vairuotojui turi būti suteikiama pradinė <u>kvalifikacija</u> ir periodiškai vykdomas <u>kvalifikacijos kėlimas</u>. Direktyvos pavadinime naudojama <u>kvalifikacijos</u> sąvoka. <u>Kvalifikacijos</u> sąvoka naudojama ir tekste. Direktyvos 2003/59/EB tekste lietuvių kalba nurodoma, kad valstybės narės vairuotojui turėtų išduoti profesinės kompetencijos pažymėjimą, toliau – PKP, patvirtinantį jo pradinę kvalifikaciją arba kvalifikacijos kėlimą. Analogiškai nurodoma ir direktyvos 2003/59/EB tekste anglų kalba: „Member States should issue the driver with a certificate of professional competence, hereinafter referred to as ‘CPC’, certifying his or her initial qualification or periodic training.“ Vadinasi, vairuotojai turi turėti įgiję pradinę <u>kvalifikaciją</u>, o po to periodiškai atlikti <u>kvalifikacijos kėlimą</u>. Be to, direktyva vienareikšmiai visur naudoja sąvoką „<u>kvalifikacijos kėlimas</u>“. Lietuvoje dokumentas, patvirtinantis, kad asmuo įgijo kvalifikaciją yra Profesinio mokymo diplomas. O Profesinio mokymo diplomas išduodamas asmenims baigusiems formaliojo mokymo programas. Tad mokymas pagal šią direktyvą jokių būdu negalimas pagal neformaliojo švietimo programas. Direktyva įpareigoja valstybės nares <u>vairuotojui suteikti kvalifikaciją.</u></p> <p>Projekto rengėjai teigia, kad įstatymo projekto rengimo ir derinimo su suinteresuotomis institucijomis (tarp jų Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija ir Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centru) metu yra padaryti atitinkami sprendimai. Asociacijai nėra</p>

<p>pasakytina apie vairuotojų mokymo turinį, administracines procedūras ir mokymo sistemos struktūrą.</p>	<p>žinomas šių derinimų ir susitarimų turinys. Tačiau, turime pagrindo manyti, kad, sprendžiant šį klausimą, buvo supainiotos kvalifikacijos įgijimo ir kvalifikacijos kėlimo sąvokos.</p>
<p>1.2. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (toliau – Įstatymas) 1 straipsnyje nustatyta, kad viena iš šio Įstatymo paskirčių yra nustatyti eismo dalyvių (tarp jų – vairuotojų) mokymą. Įstatymas nustato daugybę transporto priemonių vairuotojams taikomų mokymų – vairuotojų mokymas (Įstatymo 2 straipsnio 94 dalis, 10 straipsnio 1 dalies 9 punktas ir kt.), papildomas vairuotojų mokymas (Įstatymo 2 straipsnio 46 dalis, 10 straipsnio 1 dalies 10 ir 12 punktai, 13 straipsnio 15 dalis ir kt.), specialiųjų transporto priemonių vairuotojų mokymas (Įstatymo 2 straipsnio 66 dalis, 10 straipsnio 5 dalies 7 punktas), šeimos narių, siekiančių įgyti teisę vairuoti B kategorijos motorines transporto priemones, mokymas (Įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 13 punktas, 21 straipsnio 2 dalis), mokymas teikti pirmąją pagalbą (Įstatymo 10 straipsnio 3 dalies 2 punktas), traktorių ir savaeigių mašinų vairuotojų rengimo ir teisės vairuoti šias transporto priemones mokymas (Įstatymo 10 straipsnio 6 dalies 4 punktas). Pažymėtina, kad pagal Lietuvos Respublikos pavojingųjų krovinių vežimo automobilių, geležinkelio ir vidaus vandens transportu įstatymo 8 straipsnio 3 dalies 2 punktą Susisiekimo ministerija nustato pavojingųjų krovinių vežimo saugos specialistų mokymo ir egzaminavimo tvarką. Išvardyti mokymai, kaip ir profesionalių vairuotojų mokymas, nėra laikytini nauja švietimo rūšimi, nesukuria alternatyvios švietimo rūšių sistemos ar juo labiau negriauna esamos švietimo sistemos. Dalis išvardytų mokymų kaip atskiras modulis pagal poreikį yra įtraukiami ir galės būti įtraukiami pagal Įstatymo projekte siūlomą modelį į profesinio mokymo programas.</p>	<p>Taip, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 1 straipsnyje nustatyta, kad viena iš šio įstatymo paskirčių yra nustatyti eismo dalyvių mokymą. Tačiau šis įstatymas nereglamentuoja to, kad visus mokymus nustatytų Susisiekimo ministerija. Šis įstatymas kaip tik ir nustato daugeliui ministerijų ar jų įgaliotų institucijų funkcijas, kurias jos privalo atlikti užtikrindamos eismo saugumą.</p> <p>Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad <u>kvalifikacijų ar kompetencijų įgijimą bei pripažinimą Lietuvos Respublikoje reglamentuoja Švietimo ir Profesinio mokymo įstatymai.</u></p> <p>Tokie mokymai, kaip vairuotojų mokymas (vairavimo teisei įgyti), papildomas vairuotojų mokymas, šeimos narių mokymas ir pan. nėra formaliojo švietimo sritis, besimokantieji neįgyja profesinių žinių ir gebėjimų. Be to, šių mokymų klausytojai neįgyja kvalifikacijos. Todėl juos lyginti su vairuotojų mokymu pagal direktyvos 2003/59/EB nuostatas nėra išmintinga.</p> <p>Taip pat pažymėtina, kad minėtas mokymas nėra privalomai vykdytinas pagal neformaliojo suaugusiųjų švietimo programas. Tuo tarpu dabartinį profesionalių vairuotojų mokymą siūloma vykdyti <u>išskirtinai</u> pagal neformaliojo suaugusiųjų švietimo programas.</p>
<p>1.3. Direktyvos 2003/59/EB 1 priedo 2 ir 3 skirsniuose nustatyta, kad pradinės kvalifikacijos kurso trukmė turi būti 280 valandų (teorijos mokymo) ir 20 valandų individualaus vairavimo, o pagreitinu būdu (skubos tvarka) įgyjamos pradinės kvalifikacijos mokymo trukmė turi būti 140 valandų (teorijos mokymo) ir 10 valandų individualaus</p>	<p>Atkreipiame dėmesį, kad projekto rengėjai neteisingai pateikia direktyvos 2003/59/EB 1 priedo 4 skirsnyje pateiktą nuostatą. Šiame direktyvos skirsnyje nurodoma, kad <u>kvalifikacijos kėlimo</u> kursų trukmė turi būti 35 valandos kiekvienus penkerius metus, kiekvieno mokymo trukmė yra bent septynios valandos. O ne „vairuotojų <i>kompetencijos</i></p>

vairavimo. Direktyvos 2003/59/EB 1 priedo 4 skirsnys nustatyta, kad vairuotojų kompetencijos tobulinimo kursų trukmė turi būti 35 valandos (teorijos mokymo) kas penkerius metus. Nacionalinėje teisėje turi būti sudaryta galimybė vairuotojams baigti profesionalių vairuotojų mokymus pagal Direktyvoje 2003/59/EB įtvirtintą kursų trukmę. Profesionalių vairuotojų mokymui taikant pasikeitusių profesinį mokymą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas, profesionalių vairuotojų mokymų trukmė tampa gerokai ilgesnė: pagal Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 13 straipsnio 5 dalį „profesinio mokymo programos vienu metų įprastinė apimtis yra 60 mokymosi kreditų, bet ne mažiau kaip 30 mokymosi kreditų“, o pagal Profesinio mokymo programų rengimo ir registravimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2018 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr. V-925 „Dėl Profesinio mokymo programų rengimo ir registravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 4 punktą „vienas mokymosi kreditas prilyginamas 27 akademiniams valandoms“. Ši gerokai ilgesnė profesionalių vairuotojų mokymų trukmė neatitiks Direktyvoje 2003/59/EB nustatytos mokymo trukmės. Atsižvelgiant į tai, tikslinga profesionalių vairuotojų mokymą laikyti neformaliojo suaugusiųjų švietimu.

Profesinį mokymą vykdančios įstaigos galės rengti Įstatymo projekte siūlomus vairuotojų kompetencijos įgijimo ir vairuotojo kompetencijos tobulinimo kursus, juos numatčiusios profesinio mokymo programose kaip atskirą modulį, kurį išklausius bus suteikta vairuotojams reikalinga kompetencija. Svarbu pabrėžti, kad Įstatymo projektas neriboja galimybės asmeniui, jeigu pageidauja, mokytis pagal profesinio mokymo programą, įgyti kvalifikaciją (kuriai sudarytų keletas kompetencijų) mokantis profesinio mokymo centre ir gauti profesinio mokymo diplomą.

1.4. 2018 m. balandžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/645, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/59/EB dėl tam tikrų kelių transporto priemonių kroviniams ir keleiviams vežti vairuotojų pradinės kvalifikacijos ir kvalifikacijos kėlimo ir Direktyva 2006/126/EB dėl vairuotojo pažymėjimų, priedo 1 punkte Direktyvos 2003/59/EB 1 priedo antroji pastraipa išdėstoma taip

tobulinimo kursų“, kaip teigiama projekte.

Nesuprantama kodėl projekte visur naudojama vienaskaita „kompetencija“. Nuostabą kelia įsitikinimas, kad, taip vadinamą 95 kodą, sudaro tik ši viena kompetencija. Deja, tai yra kompetencijų rinkinys.

Ir čia atkreiptinas dėmesys, kad darbuotojų kvalifikacijos kėlimo Lietuvoje neregamentuoja Saugaus eismo automobilių keliais įstatymas.

Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 13 straipsnio 5 dalis neregamentuoja profesinio mokymo programų trukmės. Šioje įstatymo dalyje nurodoma tik vienu metų įprastinė mokymo trukmė, o ne kvalifikacijos įgijimo maksimali ar minimali trukmė.

Lietuvoje nėra jokio teisinio pagrindo rengiant mokymo programas kvalifikacijai įgyti ir kvalifikacijai kelti, kuris neleistų jas parengti pagal direktyvoje 2003/59/EB nustatytą mokymo trukmę. Profesinio mokymo formato tariamas nepaslinkimas dėl galimos trukmės tikrai nesudaro pagrindo šį mokymą laikyti neformaliojo suaugusiųjų švietimu, kuris beje neveda į kvalifikacijos įgijimą.

Projekto rengėjų teigimas, kad profesinį mokymą vykdančios įstaigos galės rengti projekte siūlomus vairuotojų kompetencijos įgijimo ir vairuotojo kompetencijos kursus, juos numatčiusios profesinio mokymo programose kaip atskirą modulį, yra klaidinantis. Būtent neformaliojo suaugusiųjų švietimo formato pritaikymas privalomam „95 kodo“ mokymui perteklinai apriboja mokymo koncepciją, panaikinama galimybė užskaityti profesinį mokymą baigusio asmens įgytą kompetenciją.

Būtina pastebėti, kad Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo projekto keitimo tikslu nurodomas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/645 „Dėl tam tikrų kelių transporto priemonių kroviniams ir keleiviams vežti vairuotojų pradinės kvalifikacijos ir kvalifikacijos kėlimo“, kuri iš dalies pakeičia 2003/59/EB direktyvą, įgyvendinimas.

<p>– minimalus kvalifikacijos lygis turi būti <i>panašus bent į</i> Europos kvalifikacijų sąrangos 2 lygmenį, nustatytą 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacijos dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo II priede. Įstatymo projekte numatomas profesionalių vairuotojų mokymas vyks analogiškai, kaip šiuo metu vykdoma veikla ir laikantis Direktyvoje 2003/59/EB nustatyto mokymo turinio, apimties, reikalavimų mokymo centrams ir jų darbuotojams. Įstatymo projekte numatomi pakeitimai atitinka Direktyvos 2003/59/EB nuostatas.</p>	<p>Atkreiptinas dėmesys, kad (ES) 2018/645 direktyvos nuostatos dėl kelių transporto priemonių kroviniams ir keleiviams vežti vairuotojų pradinės kvalifikacijos įgijimo ir kvalifikacijos kėlimo (periodinio mokymo) iš esmės <u>nesikeitė, lyginant su 2003/59/EB direktyva</u>. Pagrindiniai pakeitimai atlikti dėl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>mokymo turinio</u>, kad būtų skiriama daugiau dėmesio su kelių eismo saugumu susijusiems dalykams, kaip antai pavojų suvokimui, pažeidžiamų kelių eismo dalyvių apsaugai, taupiam vairavimui, vairavimui ekstremaliomis oro ir kelio sąlygomis, nestandartinių krovinių vežimui; - <u>išimčių paaiškinimų</u>; - <u>nustatytų minimalaus amžiaus reikalavimų</u>. <p><u>Išvada:</u> direktyva (ES) 2018/645 nesudaro pagrindo valstybėms narėms šį mokymą vykdyti pagal suaugusiųjų neformaliojo švietimo programas ir asmenims nesuteikti kvalifikacijos.</p>
<p>1.5. Šiuo metu reikalavimai profesionalių vairuotojų mokymą vykdančioms mokymo centrams ir jų darbuotojams numatyti mokymo programose, o profesionalių vairuotojų mokymo reikalavimų taikymas ir išimties nustatytos C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE kategorijų motorinių transporto priemonių vairuotojų mokymo pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti ir vairuotojų periodinio profesinio mokymo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2011 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 3-79 „Dėl C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE kategorijų motorinių transporto priemonių vairuotojų mokymo pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti ir vairuotojų periodinio profesinio mokymo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra pažymėjęs (pavyzdžiui, 2009 m. birželio 22 d., 2013 m. lapkričio 6 d., 2015 m. gegužės 26 d., 2018 m. gegužės 24 d. nutarimai), jog konstitucinis teisinės valstybės principas suponuoja visų teisės aktų hierarchiją ir neleidžia poįstatyminiais teisės aktais reguliuoti santykių, kurie turi būti reguliuojami tik įstatymu. Esminės ūkinės veiklos sąlygos yra viena iš tokių santykių sričių. Taigi, pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją riboti ūkinės veiklos laisvę galima, jeigu tai daroma įstatymu (pavyzdžiui, Konstitucinio Teismo 2018 m. gegužės 24 d. nutarimas). Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad esminiai</p>	<p>Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas nepasisako konkrečiai apie vairuotojų mokymą, o tik apie visų teisės aktų hierarchiją. Tuo pačiu konstatuojama, kad įstatymuose nustatomos bendro pobūdžio taisyklės, o poįstatyminiuose teisės aktuose jos gali būti detalizuojamos, gali būti reglamentuojama jų įgyvendinimo tvarka. Tai kas nurodyta Konstitucinio Teismo šiuo metu ir yra įgyvendinama LR švietimo įstatymu ir LR profesinio mokymo įstatymu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • LR profesinio mokymo įstatymo III skyriaus straipsniai reglamentuoja profesinio mokymo organizavimą ir kokybę: 13 straipsnis: Profesinių standartų ir profesinio mokymo programų rengimas ir tvirtinimas; 14 straipsnis: Licencija vykdyti formalųjį profesinį mokymą; 19 straipsnis: Profesinio mokymo organizavimas; 22 straipsnis: Profesinio mokymo kokybės užtikrinimas; 23 straipsnis: Kvalifikacijos ir (ar) mokymosi pasiekimų įteisinimas. • IV skyrius nustato profesinio mokymo dalyvių teises ir pareigas: 24 straipsnis: Mokinio teisės ir pareigos; 25 straipsnis: Profesinio mokymo teikėjo teisės ir pareigos. • LR švietimo įstatymo 48 straipsnyje nurodyta kam suteikiama teisė dirbti mokytoju, tame tarpe ir profesijos mokytoju. <p>Klaidinga teigti, kad „šiuo metu reikalavimai vairuotojų</p>

<p>reikalavimai, sąlygos, išimtys, ribojimai ir pan., susiję su profesionalių vairuotojų mokymo reikalavimų taikymu ir profesionalių vairuotojų mokymų vykdymu, privalo būti reguliuojami įstatymu, kaip numatyta Įstatymo projekte, o ne ministro įsakymu.</p> <p>Didžioji dalis Direktyvos 2003/59/EB straipsnių nuostatų dėl profesionalių vairuotojų mokymo reikalavimų ir išimčių taikymo, įgytų teisių taikymo, minimalaus amžiaus, nuo kurio leidžiama įgyti teisę vairuoti C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE kategorijų motorines transporto priemones, jų junginius su priekabomis ir galima išduoti vairuotojo pažymėjimus, asmenims, kurie nustatyta tvarka yra įgiję atitinkamą kompetenciją, reikalavimų, mokymo vietos ir kt. pagal savo turinį turi būti įtvirtintos įstatymo lygmeniu, todėl tai yra pagrindas tikslinti teisinį reguliavimą iš esmės, o Seimo narių siūlymas teisinį reglamentavimą numatyti susisiekimo ministro įsakyme teisiniu požiūriu netinkamas.</p>	<p><i>mokymą vykdančioms mokymo centrų ir jų darbuotojams numatyti mokymo programose“, nes visos bendro pobūdžio taisyklės, kaip tai minima Konstitucinio Teismo nutarime, nustatytos aukščiau paminėtais įstatymais. Manoma, kad vairuotojų mokymą vykdančioms įstaigoms, neturėtų būti taikomos kitokios sąlygos negu ruošiant visus kitų sričių darbuotojus Lietuvoje.</i></p>
<p>1.6. Siekiant užtikrinti tinkamą profesionalių vairuotojų mokymo kokybę, taip pat efektyvesnę ir visapusišką kontrolę, Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad ne tik vairuotojų kompetencijos įgijimo kursai, bet ir vairuotojų kompetencijos tobulinimo kursai būtų užbaigiami egzaminu. Mokymo centrai privalėtų daryti kompetencijos egzaminą, praktinio vairavimo įskaitos ir kompetencijos tobulinimo egzaminą vaizdo ir garso įrašus pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytus reikalavimus. Toks pasiteisinęs kontrolės metodas taikomas vykdant vairuotojų mokymą ir papildomą vairuotojų mokymą. Vairuotojų kompetencijos įgijimo ir vairuotojų kompetencijos tobulinimo kursų rengimo priežiūrą vykdys Lietuvos transporto saugos administracija, turinti atitinkamos mokymo kursų priežiūros patirties, kompetencijos, resursų ir galinti užtikrinti Direktyvos 2003/59/EB 1 priedo 5 skirsnio 5.2.2 papunktyje nurodomą tinkamą profesionalių vairuotojų mokymo kursų ir egzaminavimo organizavimą.</p>	<p>Čia projekto rengėjai vėl klaidina ir yra nenuoseklūs. Direktyvoje 2003/59/EB nėra reikalavimo, kad mokymo ir egzaminavimo metu būtų daromi vaizdo ir garso įrašai. Tai būtų perteklinis reikalavimas. Taip pat, direktyvoje 2003/59/EB nėra reikalavimo, kad baigus kvalifikacijos kėlimo mokymo kursą, būtų laikomas egzaminas. Tai būtų irgi perteklinis reikalavimas. Abejotinas ir niekuo neparemtas projekto rengėjų teiginys, kad Lietuvos transporto saugos administracija kokybiškiau atliktų (atlieka) mokymo priežiūrą negu institucijos vykdančios profesinio mokymo priežiūrą. Projekte nurodoma, kad baigus mokymo programas vairuotojams egzaminus vykdytų tos pačios mokymo įstaigos, kurios vykdytų mokymą. Kai tuo tarpu Direktyvos 6 straipsnyje nurodoma, kad egzaminus „organizuoja valstybės narės kompetentingos institucijos arba jų paskirta įstaiga“, o ne tie patys mokymo centrai, kurie ir vykdo mokymus. Taigi, jei būtų taip, kaip teigiama projekte ir egzaminus vykdytų pačios mokymo įstaigos, būtų ne tik kad neužtikrinama mokymo kokybė, taip pat nebūtų efektyvesnė ir visapusiškesnė kontrolė, bet ir būtų nesilaikoma direktyvos nuostatų.</p>

<p>1.7. Po metus trukusių įvairaus formato diskusijų dėl Įstatymo projekto nuostatų išryškėjo poreikis, kad profesionalių vairuotojų mokymas, jokių būdu nepažeidžiant Direktyvos 2003/59/EB reikalavimų, būtų organizuojamas ir vykdomas kuo lanksčiau ir galėtų kaip įmanoma greičiau tenkinti besikeičiančius verslo poreikius, pavyzdžiui, kad profesionalių vairuotojų mokymas būtų vykdomas ne vien valstybine kalba, bet ir kitomis kalbomis (anglų, rusų ir kt.). Tai aktualu įdarbinamiems trečiųjų šalių vairuotojams, o jų skaičius kasmet auga (2021 m. užfiksuota beveik 70 tūkst. galiojančių trečiųjų šalių vairuotojų liudijimų). Deja, esamas profesionalių vairuotojų mokymo modelis reikiamu lankstumu nepasižymi.</p>	<p>LR Valstybinės kalbos įstatymas neįpareigoja trečiųjų šalių asmenis mokyti LR valstybine kalba. Tad projekto rengėjai ir vėl klaidina. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad vairuotojams laikyti pavojingų krovinių vežimo egzaminus kita kalba Susisiekimo ministerijai pavaldžioje Lietuvos transporto saugos administracijoje sąlygos nėra nesudarytos iki šiol, nors apie tokį poreikį kalbama daugiau kaip penkeri metai.</p>
<p>1.8. Seimo narių pasiūlymu siūloma atsisakyti Įstatymo projekto 10 straipsnio nuostatų, kuriomis perkeliama Direktyvos (ES) 2018/645 1 straipsnio 6 punktu Direktyvoje 2003/59/EB įterpiamas 10a straipsnis dėl Direktyvos 2003/59/EB vykdymo užtikrinimo tinklų ir Direktyvos (ES) 2018/645 2 straipsnio 3 punktu keičiamo 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/126/EB dėl vairuotojo pažymėjimų 15 straipsnio nuostatos dėl keitimosi informacija eismo dalyvių priežiūros tikslais siekiant užtikrinti nustatyto reglamentavimo įgyvendinimą. Įstatymo projekto 10 straipsnyje nustatomi pagrindai, kuriais vadovaudamiesi tikrinantys pareigūnai, vykdydami eismo priežiūrą, gali patikrinti vairuotojo pažymėjimo, vairuotojo kvalifikacijos kortelės, vairuotojo liudijimo ir kitų dokumentų galiojimą bei šiuose dokumentuose įrašytus duomenis naudodami atitinkamus registrus, informacines sistemas ir Europos Sąjungos vairuotojo pažymėjimų tinklą. Šios nuostatos turi būti įtvirtintos Įstatyme.</p>	<p>Atsižvelgimas į LR Seimo narių grupės ir LR Seimo švietimo ir mokslo komiteto siūlymą leistų įgyvendinti Direktyvos (ES) 2018/645 įvedamus atnaujinimus, neišplečiant nuostatų, įvedančių neracionalius apribojimus (neformaliojo suaugusiųjų švietimo formatus) ir kelsiančių teises kolizijas tarp formaliojo profesinio mokymo būdu ir Susisiekimo ministerijos nustatyta tvarka įgyjamų kvalifikacijų ir kompetencijų.</p>

Lietuvos vairuotojų rengimo įstaigų asociacija nepitaria Susisiekimo ministerijos parengtam projektui **ir prašo, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė nepritartų** Susisiekimo ministerijos parengtam projektui, nes pateiktas projektas neatitinka Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2003/59/EB dėl tam tikrų kelių transporto priemonių kroviniams ir keleiviams vežti vairuotojų pradinės kvalifikacijos ir periodinio mokymo bei Lietuvos Respublikos teisės aktuose nurodytų nuostatų.